

Seguretat del pacient en temps de pandèmia: abans i després

Ana Jiménez Zárate¹; Sandra Cabrera Jaime¹; Laura Cabrera Jaime¹; Ester Garrido Bueno¹

¹Institut Català d'Oncologia.Badalona

Temàtica: 4. Seguretat de pacient

Paraules clau: Seguretat pacient, indicador, pandèmia, COVID

INTRODUCCIÓ: La pandèmia per COVID-19 de l'any 2020 va obligar als hospitals a una adaptació dels espais i circuits. Els professionals van centrar la seva atenció en la cura crítica dels pacients afectats per COVID i en la prevenció de la infecció. La demanda de professionals va créixer i va ser necessària la incorporació precoç de professionals per cobrir els requeriments assistencials.

OBJECTIU: Avaluar l'impacte de la pandèmia per COVID-19 en els indicadors de seguretat del pacient en una unitat d'atenció al pacient oncohematològic.

MÈTODE: Estudi observacional analític pre-postpandèmia, 2019 a 2021. Població: pacients oncohematològics hospitalitzats. Variables principals: flebitis segons escala Maddox, bacterièmia segons criteris VinCat, acompliment del procediment de manipulació i cura dels accessos venosos, risc de caiguda segons escala Stratify, taxa de caigudes, taxa de caigudes amb lesió, risc de lesió per pressió (LPP) segons escala Braden, taxa de LPP, grau de les LPP. Recollida de dades retrospectiva mitjançant explotació de dades primàries procedents del registre GACELA Care®, així com de la realització de talls observacionals realitzats per equip referent. Anàlisi descriptiu.

RESULTAT: Van ser inclosos a estudi un total de 3.933 pacients. D'aquests, 24 pacients van presentar bacterièmia durant l'hospitalització, 5 (0,30‰) al 2019, 11 (0,66‰) al 2020 i 8 (0,46‰) al 2021 ($p < 0,001$). La presència de flebitis en pacient hospitalitzat va créixer del 4,71% (57) al 5,41% (62) en 2020 i 5,30% (74) al 2021. La manipulació correcta de l'accés vascular va decaure durant la pandèmia, passant del 90,32% durant el 2019, al 64% durant 2020 i 56,60% al 2021. Els resultats de les observacions sobre l'estat de l'apòsit i el punt d'inserció dels catèters van empitjorar, passant del 85,61% (113) al 69,35% (43) en 2020, al 2021 el resultat es manté en el 71,13% (101).

El nombre d'oportunitats amb realització d'higiene de mans també va presentar una disminució progressiva, passant del 76,72% (89) al 70,56% (199) i 70,13% (223) en 2021. Tanmateix, es va observar un increment en l'ús de guants en el període 2020 i 2021, fet que es va relacionar amb un pitjor percentatge de l'acompliment de la tècnica d'higiene de mans. En relació a les LPP s'observa una disminució en la valoració del risc, passant del 97,98% en 2019 al 86,16% en 2020 i 92,08% en 2021. El nombre de LPP d'origen intrahospitalari de grau II i III s'incrementa del 0,37% (5) del 2019 a l'1,96% (31) del 2021 i del 0,15% (2) al 0,25% (4), respectivament. La taxa total de LPP nosocomials augmenta del 1,56‰ (23) al 1,93‰ (28) i 4,30‰ (56) respectivament

En relació a les caigudes, la valoració del risc es realitzà en el 96,48% dels hospitalitzats en 2019, 95,66% en 2020 i 79,28% en 2021. La taxa de caigudes passa del 3,61‰ (35) al 2,28‰ (33) en 2020 i 4,69‰ (61) en 2021. La taxa de caigudes amb lesió s'incrementa del 0,41‰ (4) en 2019 fins el 0,77‰ (10) en 2021.

CONCLUSIONS:

La formació, experiència i entorn assistencial tenen un impacte directe en el maneig i prevenció d'esdeveniments adversos.

La pandèmia per COVID-19 va condicionar el model atenció dels professionals com a conseqüència d'un entorn estressant, amb desatenció als procediments estandarditzats. Dos anys després, els indicadors mostren desceleració, alineats als signes de cansament dels professionals.